

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස්පෙළ) විභාගය- 2023 13- වසර පළමු වාර පරීක්ෂණය
 General Certificate of Education (Ad. Level) Examination, 2023, Grade 13 1st Term Test

භෞතික විද්‍යාව I

Time : 2 hours

$$g = 10 \text{ N kg}^{-1}$$

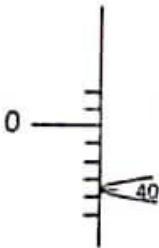
01. යංමාපාංකයෙහි මාන වන්නේ,
 - (1). $M^1L^1T^{-1}$
 - (2). $M^1L^1T^{-2}$
 - (3). $M^1L^{-1}T^{-1}$
 - (4). $M^1L^{-1}T^{-2}$
 - (5). මාන නොමැත

02. විද්‍යාගාරයේ ඇති තෙදඹු කුලාවකින් මනිනු ලැබූ 2 g ස්කන්ධයක ප්‍රතිශත දෝෂය වන්නේ,
 - (1). 0.25%
 - (2). 0.5%
 - (3). 2.5%
 - (4). 5%
 - (5). 25%

03. උත්තල කාවයක බලය 2cm^{-1} වේ. ලකුණු සම්මුතිය සහිතව SI ඒකක වලින් එහි බලය නිවැරදිව දැක්වෙන්නේ,
 - (1). +50 D
 - (2). -50D
 - (3). +200D
 - (4). -200D
 - (5). +2D

04. කම්පනය වන තන්තුවක සංඛ්‍යාතය දෙගුණයක් වන්නේ පහත සඳහන් කවර වෙනස්කරමක් මගින්ද?
 - (1). දිග දෙගුණ කිරීම
 - (2). ආතතිය දෙගුණ කිරීම
 - (3). ආතතිය හරි අඩක් කිරීම
 - (4). ආතතිය හතර ගුණයක් කිරීම
 - (5). දිග හතරගුණයක් කිරීම

05. ශෝලමානයක් සමතල වීදුරු පෘෂ්ඨයක් මත තබා ඇති අවස්ථාවක පරිමාණ පිහිටුම් (a) රූපයේත් කාසියක සනකම මනින අවස්ථාවක පරිමාණ පිහිටුම් (b) රූපයේත් දැක්වේ. කාසියේ සනකම වන්නේ,
 - (1). 2.70 mm
 - (2). 2.90 mm
 - (3). 3.10 mm
 - (4). 4.10 mm
 - (5). 4.30 mm

(a)

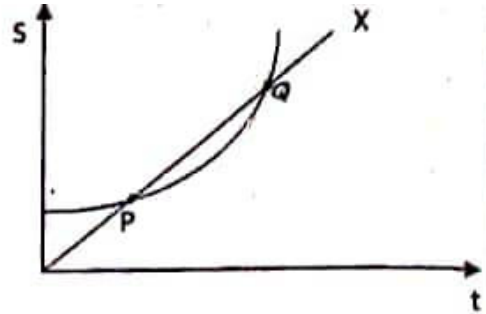
(b)

06. 60 W බල්බ 5ක් දිනකට පැය 6 බැගින්ද 1000 W වීදුලි කේතලයක් දිනකට මිනිත්තු 10 බැගින්ද ක්‍රියාකරන විට මසකට වැයවන වීදුලි ඒකක ගණන කිලෝවොටපැය kWh වලින්,
 - (1). 5
 - (2). 30
 - (3). 54
 - (4). 59
 - (5). 64

07. බල දෙකක් එකම දිශාවට ක්‍රියාකරන විට සම්ප්‍රයුක්තයේ විශාලත්වය එම බල දෙක ප්‍රතිවිරුද්ධ දිශාවලට ක්‍රියාකරන විට සම්ප්‍රයුක්තයේ විශාලත්වය මෙන් දෙගුණයකි. බල දෙකේ විශාලත්ව අතර අනුපාතය වන්නේ,
 - (1). 1
 - (2). 2
 - (3). 3
 - (3). 4
 - (5). 5

22 A/L අපි [papers grp]

08. X හා Y වස්තු දෙකක් සඳහා විස්ථාපන- කාල ප්‍රස්ථාර පහත පරිදි වේ.

පහත ප්‍රකාශ සලකන්න.

- A. P හිදී X විසින් Y පසුකරයි.
- B. Q හිදී X විසින් Y පසුකරයි.
- C. වස්තු දෙකම නිශ්චලතාවයෙන් ගමන් දරමින් අතර X ඒකාකාර ප්‍රවේගයෙන් Y ක්වරණයෙන් ගමන් කරයි.
- D. P හා Q හිදී X හා Y හි ප්‍රවේග සමාන වේ.

ඉහත ප්‍රකාශවලින් සත්‍ය ප්‍රකාශය/ ප්‍රකාශ වන්නේ,

- (1). A පමණි
- (2). B පමණි
- (3). A හා C පමණි
- (4). C හා D පමණි
- (5). A, B හා C පමණි

09. වස්තුවක බර පෘතුවී පෘෂ්ඨය මතදී 800 N වේ. එය පෘතුවී පෘෂ්ඨයේ සිට පෘතුවීයේ අරයට සමාන දුරක් ගෙන ගියවිට එහි බර වනුයේ,

- (1). 200 N
- (2). 300 N
- (3). 400 N
- (4). 800 N
- (5). 1600 N

10. නිශ්චලතාවයේ සිට නියත ක්වරණයෙන් යුතුව නිසියම් කාලයක් වලින වූ වස්තුවක් E වාලක ශක්තියක් ලබාගනී. නිශ්චලතාවයේ සිට එම ක්වරණය මෙන් දෙගුණයක ක්වරණයකින් යුතුව එම කාලයම වලින වුවහොත් වස්තුව ලබා ගන්නා වාලක ශක්තිය වන්නේ,

- (1). $\frac{E}{2}$
- (2). E
- (3). 2 E
- (4). 4 E
- (5). 8 E

11. භූමි චලිතයේ යෙදෙන වස්තුවක කෝණික ගම්‍යතාව 20% කින් වැඩිවන විට එහි භ්‍රමණ වාලක ශක්තිය වැඩිවන ප්‍රතිශතය වන්නේ,

- (1). 20%
- (2). 24 %
- (3). 36%
- (4). 44%
- (5). 64%

12. ඒකාකාර කෝණික ප්‍රවේගයකින් කිරස් වෘත්තාකාර පථයක ආශ්‍රවත් වලින වේ. කාලය සමග නියතව පවතින භෞතික රාශිය/ රාශි වන්නේ,

- A. අංශුවේ ප්‍රවේගය
- B. අංශුවේ වාලක ශක්තිය
- C. අංශුවේ කේන්ද්‍රාභිසාරී ක්වරණය
- D. අංශුවේ කෝණික ගම්‍යතාව

- (1). A හා B පමණි
- (2). A හා C පමණි
- (3). B හා D පමණි
- (4). A, B හා C පමණි
- (5). A, B, C හා D සියල්ල

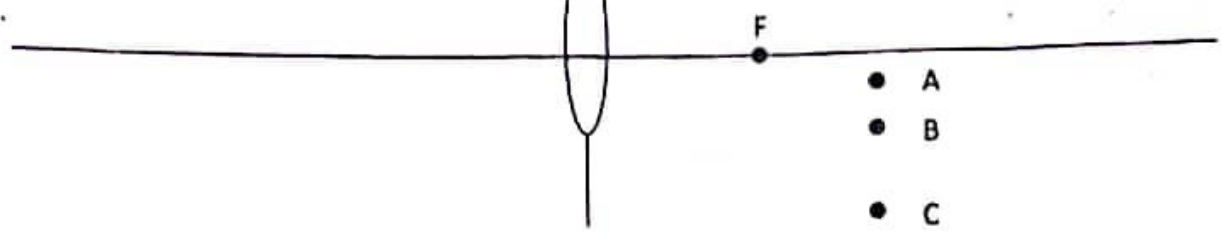
13. රූපයේ පරිදි කිරිසට θ ආනත රළු කලයක් මත ස්කන්ධය m වූ වස්තුවක් නිශ්චලව ඇත. වස්තුව හා ආනත කලය අතර ස්ඵෛනික සර්පණ සංගුණකය μ වේ. වස්තුව මත ක්‍රියාකරන සර්පණ බලය වන්නේ,

- (1). $mg \cos \theta$
- (2). $mg \sin \theta$
- (3). $\mu mg \cos \theta$
- (4). $\mu mg \sin \theta$
- (5). $\mu mg \tan \theta$

14. උත්තල කාචයක් මතට වැටෙන ආලෝක කිරණයක් රූපයේ දැක්වේ. වර්තනයෙන් පසු එම කිරණය ගමන් කිරීමට වඩාත්ම ඉඩ ඇති ලක්ෂ්‍ය වන්නේ,

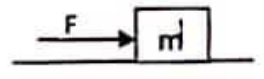
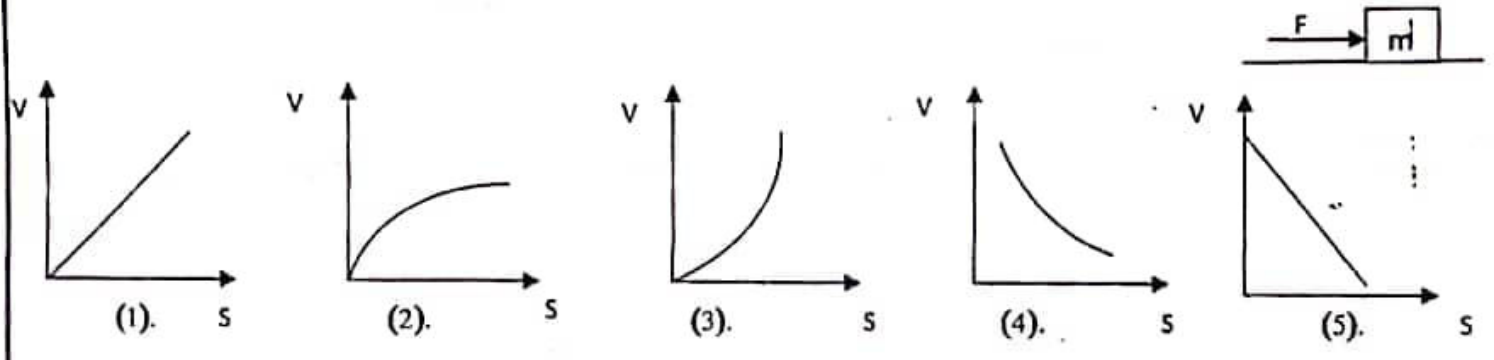
22 A/L අපි [papers grp]

- A
- B
- C
- D
- F

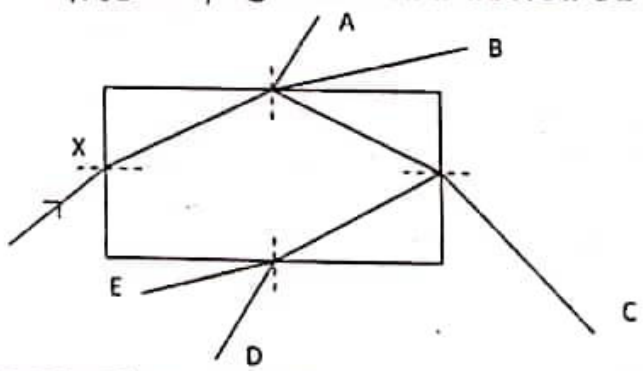
- (1). A (3). B (3). C (4). D (5). E

15. රූපයේ පරිදි නිරස් පූමට කලයක් මත නිශ්චලව ඇති වස්තුවකට F නියත බලයක් යොදනු ලැබේ. වස්තුව සිදුකරනු ලබන විස්ථාපනය (s) සමඟ එහි ප්‍රවේගය (v) විචලනය වඩාත්ම හොඳින් නිරූපණය කරනු ලබන්නේ,

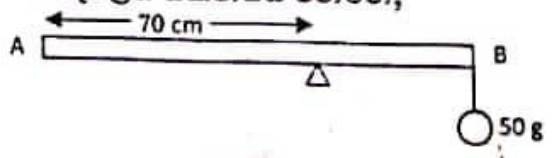

16. රූපයේ දැක්වෙන විදුරු කුට්ටිය තුළට X ලක්ෂ්‍යයෙන් ඇතුළුවන ආලෝක කිරණයක ගමන්ගත විය හැක්කේ, (විදුරුවල වර්තනාංකය=1.5)

- (1). A
- (2). B
- (3). C
- (4). D
- (5). E

17. රූපයේ පරිදි AB ඒකාකාර මීටර් රූලක A කෙළවර සිට 70 cm දුරින් වූ පිහිඳරයක් මත මීටර් රූල සමතුලිතව තබා ඇත්තේ B කෙළවරින් 50 g ස්කන්ධයක් එල්වා තැබීමෙනි. මීටර් රූලෙහි ස්කන්ධය වන්නේ,

- (1). 33 g (2). 50 g (3). 71 g (4). 75 g (5). 125 g

18. සරල අනුවර්තී චලිතයක යෙදෙන අංශුවක විස්ථාපනය $y = 0.30 \sin(220t + 0.64)$ මගින් දෙනු ලබයි. මෙහි t හා y මැන ඇත්තේ කක්පර හා මීටර් වලිනි. චලිතයේ සංඛ්‍යාතය හා උපරිම ප්‍රවේගය සිළිවෙළින්,

- (1). 45 Hz, 66 ms^{-1} (2). 58 Hz, 113 ms^{-1} (3). 35 Hz, 66 ms^{-1}
 (4). 35 Hz, 132 ms^{-1} (5). 55 Hz, 66 ms^{-1}

19. ඩ පෘෂ්ඨයක් මතට 1.8 m උසක සිට බෝලයක් අතහැරී තිබේ. බෝලය හා පෘෂ්ඨය අතර ගැටුම් පූර්ණ ප්‍රත්‍යාස්ථ වේ. බෝලය අවස්ථාව පෘෂ්ඨය මත පොලා පතී නම් බෝලයේ වලිනය, ($g = 10ms^{-2}$)

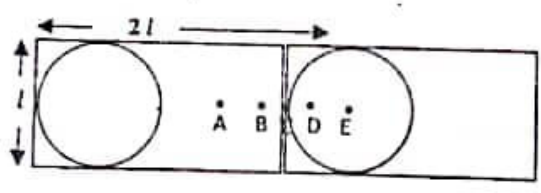
- (1). කාලාවර්තය 2.4 s වූ සරල අනුවර්තී වලිනයකි.
- (2). කාලාවර්තය 1.2 s වූ සරල අනුවර්තී වලිනයකි.
- (3). කාලාවර්තය 0.6 s වූ සරල අනුවර්තී වලිනයකි.
- (4). සරල අනුවර්තී නොවන එහෙත් කාලාවර්තය 0.6 s වූ ආවර්ත වලිනයකි.
- (5). සරල අනුවර්තී නොවන එහෙත් කාලාවර්තය 1.2 s වූ ආවර්ත වලිනයකි.

20. වනි ප්‍රභවයක් හා නිරීක්ෂකයෙකු අතර සාපේක්ෂ වලිනයක් සිදුවන විට ප්‍රභවය මගින් 100 Hz සංඛ්‍යාතයෙන් වනි තරංග මුදාහරින අතර නිරීක්ෂකයා 90 Hz සංඛ්‍යාතයෙන් ධ්වනිය ශ්‍රවණය කරයි. වාතය තුළ ධ්වනි වේගය $30 ms^{-1}$ නම් ප්‍රභවයේ හා නිරීක්ෂකයාගේ වේග සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි ප්‍රකාශය කුමක්ද?

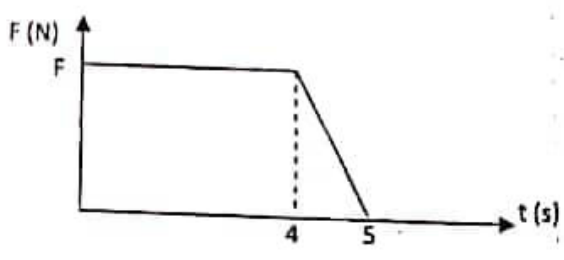
- (1). ප්‍රභවය $36.7 ms^{-1}$ ප්‍රවේගයකින් අවල නිරීක්ෂකයා දෙසට ගමන් කරයි.
- (2). නිරීක්ෂකයා $33 ms^{-1}$ ප්‍රවේගයකින් අවල ප්‍රභවය දෙසට ගමන් කරයි.
- (3). නිරීක්ෂකයා $33 ms^{-1}$ ප්‍රවේගයෙන් අවල ප්‍රභවයෙන් ඉවතට ගමන් කරයි.
- (4). නිරීක්ෂකයා $36.7 ms^{-1}$ ප්‍රවේගයෙන් අවල ප්‍රභවයෙන් ඉවතට ගමන් කරයි.
- (5). ප්‍රභවය $33 ms^{-1}$ ප්‍රවේගයෙන් නිරීක්ෂකයාගෙන් ඉවතට ගමන් කරයි.

21. ඊකාකාර කම්බි කොටස් හා විකා කර සැකසූ මෝස්තරයක කොටසක් රූපයේ දැක්වේ. එහි භූරූක්ව කේන්ද්‍රය B හි වීමට වඩාත්ම ඉඩ ඇති ලක්ෂ්‍ය වන්නේ,

- (1). A (2). B (3). C (4). D (5). E

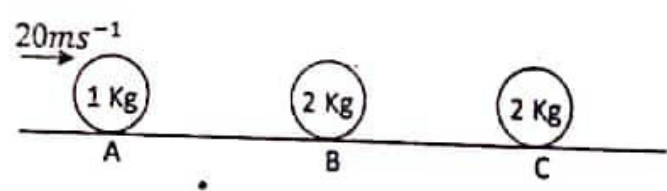
22. ප්‍රමට තිරස් තලයක් මත නිශ්චලව තිබූ ස්කන්ධය i kg වූ වස්තුවක් මත තිරස්ව ක්‍රියාකරන බාහිර බලය (F) කාලය (t) සමඟ විචලනය රූපයේ දැක්වේ. කේන්ද්‍ර 5කට පසු වස්තුවේ ප්‍රවේගය $18 ms^{-1}$ වේ. F හි අගය වන්නේ,

1. 18 N 2. 20 N 3. 22.5 N 4. 25.0 N 5. 27.5 N

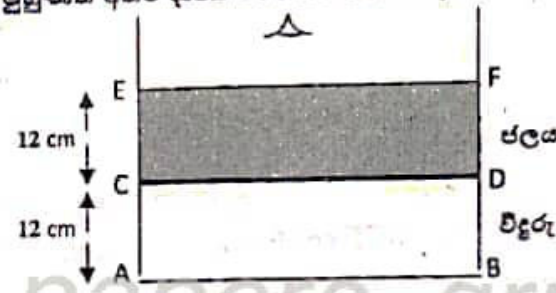
23. දූපයේ පරිදි ප්‍රමට තිරස් තලයක් මත A, B හා C ස්කන්ධ තුනක් පවතින අතර ආරම්භයේදී A ස්කන්ධය $10ms^{-1}$ ප්‍රවේගයකින් දකුණු දිශාවට චලිත වන අතර B හා C නිශ්චලව පවතී. A හා B ගැටුමෙන් පසු A ස්කන්ධය වම් දිශාවට $4 ms^{-1}$ ප්‍රවේගයෙන් ගමන් ගනී. B හා C අතර ගැටුම පූර්ණ ප්‍රත්‍යාස්ථ නම් ගැටුම් පිළිවෙලට පසු B හා C හි ප්‍රවේග පිළිවෙලින් දැක්වෙන්නේ,

1. $0.8 ms^{-1}$
2. $0.12 ms^{-1}$
3. $6 ms^{-1}, 6 ms^{-1}$
4. $8 ms^{-1}, 4 ms^{-1}$
5. $12 ms^{-1}, 0$

24. ධ්වනිමාන කම්බියක් සරසුලක් සමග කම්පනය වීමේදී කම්බියේ දිග 95 cm හා 100cm වන අවස්ථාවකදී ආච්ඡාදන සංඛ්‍යා 4 Hz නම් සරසුලේ සංඛ්‍යාතය වනුයේ, (5). 60 Hz
 (1). 142 Hz (2). 148 Hz (3). 152 Hz (4). 156 Hz

25. යම් ඔබ්බක ධ්වනි නිවුනා මට්ටම තවත් ඔබ්බක ධ්වනි නිවුනා මට්ටමට වඩා 8 dB ප්‍රමාණයකින් වැඩිවේ. ඔබ්බ දෙකේ ධ්වනි නිවුනා අතර අනුපාතය වනුයේ, (5). 63
 (1). 6.3 (2). 0.63 (3). 3.15 (4). 31.5

26. රූපයේ පරිදි පතුලේ ඝනකම 12 cm වූ විදුරු බඳුනක 12 cm උසකට ජලය පුරවා ඇත. ජල පාෂාණයට ඉහළින් බැඳවීම දිස්වන AB පතුල හා ජල විදුරු අතුරු මුහුණත අතර දෘඪ පරතරය වන්නේ, (ජලයේ චර්තනාංකය = 4/3) විදුරුවල චර්තනාංකය = 3/2)

- (1). 4 cm (2). 5 cm (3). 7 cm (4). 8 cm (5). 9 cm

27. 6 kg ස්කන්ධය ඇති තන්තුවක දිග 12 m වේ. 2 kg ස්කන්ධයක් තන්තුවේ කෙළවරට සම්බන්ධ කර තන්තුව සිරස් වන පරිදි එල්වා ඇත. තන්තුවේ පහළ කෙළවර තරංග ආයාමය 0.06 m වන නිර්සක් තරංගය ස්පන්දයක් ඇති කරනු ලැබේ. එය තන්තුවේ ඉහළ කෙළවරට පැමිණෙන විට තරංග ආයාමය වනුයේ, (5). 0.24 m
 (1). 0.04m (2). 0.06 m (3). 0.08 m (4). 0.12 m

28. එක්තරා තෙල් වර්ගයක් නිරස් මේපයක් මත පතුරුවා ඇත්තේ $1 \times 10^{-5} m$ නියත ඝනකමක් තිබෙන ලෙසයි. මෙම වර්ගඵලය මත $0.1 m^2$ වන තහඩුවක් තබා එය $1 mms^{-1}$ ප්‍ර වේගයෙන් යුතුව චලනය කෙරේ. කෙලෙහි දුස්ස්‍රාවීතා සංගුණකය $1.5 kg m^{-1} s^{-1}$ නම් මේ සඳහා අවශ්‍ය බලය වනුයේ, (5). 22.5 N
 (1). 7.5 N (2). 3.75 N (3). 15 N (4). 30 N

29. සංචාන නලයක වාතය අඩංගුවන අතර එය 300 Hz මූලික ස්වරයෙන් අනුනාද වේ. පහත ප්‍රකාශන වලින් අසත්‍ය ප්‍රකාශය වනුයේ,
 (1). නලය තුළ වාතයේ උෂ්ණත්වය වැඩිවන විට මූලික සංඛ්‍යාතය වැඩිවේ.
 (2). එහි පළමු උපරිතානයේ සංඛ්‍යාතය 900 Hz වේ.
 (3). නියත සංඛ්‍යාවයේ දී නලය තුළ වාතයේ පීඩනය වැඩිවන විට මූලික සංඛ්‍යාතය වැඩිවේ.
 (4). එම මූලික සංඛ්‍යාතයම ඇති විවෘතනලයක් එයමෙන් දෙගුණයක් දිග විය යුතුය.
 (5). නියත උෂ්ණත්වයේ දී නලය තුළ ඇති වාතයේ සංඛ්‍යාව අඩු වන විට එහි මූලික සංඛ්‍යාතය වැඩිවේ.

30. නාභිදුර F_1 වූ තුනී උක්තල කාවයක් හා නාභිදුර $F_2 (< F_1)$ වූ තුනී අවතල කාවයක් ස්පර්ශ වීමෙන් සෑදෙන සංයුක්ත කාවයේ වර්ගය හා නාභිදුර F පිළිබඳව සැමවිටම නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ,
 (1). උක්තල, $F > F_1$ (2). උක්තල, $F < F_1$ (3). අවතල, $F > F_2$
 (4). අවතල, $F < F_2$ (5). උක්තල, $F_1 > F > F_2$

31. අරය 2 cm වූ සවන් බුබුලක් පිහිටා ඇත්තේ අරය 3 cm වූ සවන් බුබුලක් තුලය. කුඩා බුබුලේ අභ්‍යන්තර පීඩනයට සමාන අභ්‍යන්තර පීඩනයක් ඇති එක් සවන් බුබුලක අරය වනුයේ,
 (1). 1 cm (2). 1.2 cm (3). 1.5 cm (4). 2.5 cm (5). 3.2 cm

32. ධ්වනි මාන කම්බියක් හා සංඛ්‍යාතය 480 Hz වූ සරසුලක් එකවර නාදකළ විට සංඛ්‍යාතය 6 Hz වූ ස්පන්ද ඇසුරි. සරසුලේ එක් දැක්කකට ඉටි ස්වල්පයක් කැවිරූ විට ස්පන්ද සංඛ්‍යාතය 4 Hz දක්වා අඩුවිය. ධ්වනිමාන කම්බියේ සංඛ්‍යාතය වනුයේ,

- (1). 472 Hz (2). 474 Hz (3). 476 Hz (4). 478 Hz (5) 482 Hz

33. ප්‍රත්‍යස්ථ ඒකාකාර කම්බියක් සිරස්ලෙස සිව්ලිමේ එල්වා ඇත. එහි පහත කේලවරින් ස්කන්ධයක් එල්වා ඇති අතර කම්බියේ සමානුපාතික සීමාව ඉක්මවා නැත. පහත ප්‍රතිඵලලීන් සත්‍ය වනුයේ,

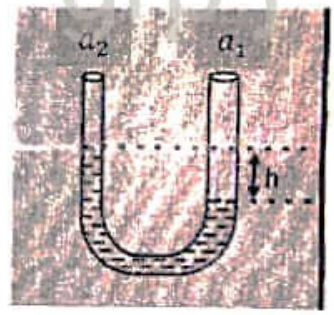
- A) කම්බියේ එල්ලන ලද ස්කන්ධය දෙගුණ කලේ නම් වික්‍රියාව දෙගුණ වේ.
 B) කම්බියේ දිග දෙගුණ කලේ නම් වික්‍රියාව දෙගුණ වේ.
 C) හරස්කඩ වර්ගඵලය දෙගුණ කලේ නම් කම්බියේ වික්‍රියාව දෙගුණ වේ.

- (1). A පමණක් සත්‍ය වේ (2). B පමණක් සත්‍ය වේ (3). C පමණක් සත්‍ය වේ
 (4). B හා C පමණක් සත්‍ය වේ (5). A හා C පමණක් සත්‍ය වේ

34. අවිදුර ලක්ෂ්‍ය ඇසේ සිට 25 cm දුරින් පිහිටන පුද්ගලයෙකුගේ විදුර ලක්ෂ්‍ය ඇසේ සිට 75 cm දුරින් පිහිටයි. මෙම පුද්ගලයාට අනන්තයේ ඇති වස්තු නිරීක්ෂණය කිරීමට පැළඳිය යුතු කාචයේ වර්ගය හා නාභිදුරක් එය පැළඳීමෙන් පසු ඔහුගේ දෘශ්‍ය පරාසයක් නිවැරදිව දැක්වෙන්නේ,

- (1). අචල, 75 cm, 18.75 cm සිට අනන්තය දක්වා
 (2). අචල, 8 cm, 25 cm සිට අනන්තය දක්වා
 (3). අචල, 75 cm, 37.5 cm සිට අනන්තය දක්වා
 (4). උත්තල, 25 cm, 25 cm සිට අනන්තය දක්වා
 (5). උත්තල, 75 cm, 18.75 cm සිට 75 cm දක්වා

35. රූපයේ දැක්වෙන U නලයේ අභ්‍යන්තර අරයන් a_1 හා a_2 වේ. ($a_2 < a_1$) U නලය සිරස්ව තබා ජලයෙන් පුරවා ඇත. ජලයේ ඝනත්වය ρ නම් හා පෘෂ්ඨික ආතතිය T නම් ජල මට්ටම් අතර වෙනස h දෙනු ලබන්නේ,

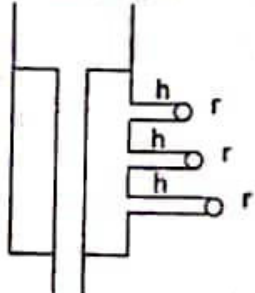

- (1). $\frac{2T}{\rho g} \left(\frac{1}{a_1 - a_2} \right)$ (2). $\frac{2T}{\rho g} \left(\frac{1}{a_2} - \frac{1}{a_1} \right)$ (3). $\frac{2T}{\rho g} \left(\frac{1}{a_1} - \frac{1}{a_2} \right)$
 (4). $\frac{2T}{\rho g} (a_1 - a_2)$ (5). $\frac{2T}{\rho g} \left(\frac{a_1 - a_2}{a_1 + a_2} \right)$

36. අරය r_1 හා අරය r_2 වූ ($r_2 > r_1$) එකම සබන් ද්‍රාවණයෙන් සාදාගත් සබන් බුබුදු දෙකක් එකට හා වී ඇත. බුබුදු දෙකේ පොදු පෘෂ්ඨයේ අරය වනුයේ,

- (1). $\frac{r_1 r_2}{r_1 + r_2}$ (2). $\frac{r_1 r_2}{r_2 - r_1}$ (3). $\frac{r_2^2 - r_1^2}{r_1 r_2}$ (4). $\frac{r_2 - r_1}{r_1 r_2}$ (5). $\frac{r_1^2 + r_2^2}{r_1 r_2}$

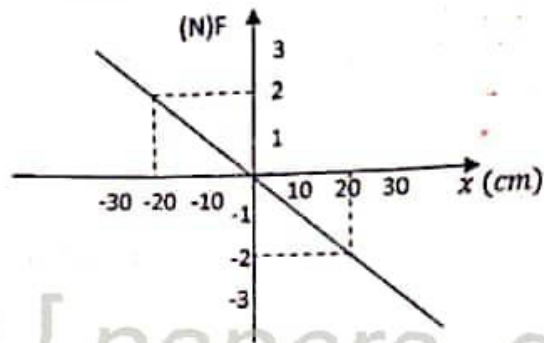
37. රූපයේ දැක්වෙන්නේ සමාන අරයන් ඇති නල තුනක් සවිකර ඇති ජල වැකියකි. නලයන් අතර උස (h) සමාන වන අතර වැකියේ ජලය නියත උසකට පුරවා ඇත. නලවල දිග ප්‍රමණ $l_1, 2l_1$ හා $3l_1$ වේ. ඉහළ සිට පිළිවෙලින් නලයන්ගේ ද්‍රව්‍ය ගැලීමේ පරිමා සිසුතා V_1, V_2, V_3 නම් V_1, V_2 හා V_3 අතර සම්බන්ධය වනුයේ,

1. $3V_1 = 2V_2 = V_3$ 2. $6V_3 = 3V_2 = 2V_1$ 3. $V_1 = V_2 = V_3$
 4. $6V_1 = 2V_2 = V_3$ 5. $3V_1 = 6V_2 = V_3$

38. 25 g ක ස්කන්ධයක් ඇති වස්තුවක් සරල අනුවර්තී වලිනයේ යෙදෙන විට එහි විස්ථාපනය (x) සමඟ බලය (F) වෙනස්වීම ප්‍රස්ථාරයේ දැක්වේ. මෙම සරල අනුවර්තී වලිනයට අදාළ සංඛ්‍යාතය වනුයේ,

- (1). $\frac{5}{\pi} \text{ Hz}$
- (2). $\frac{1}{10\pi} \text{ Hz}$
- (3). $\frac{10}{\pi} \text{ Hz}$
- (4). $\frac{2}{\pi} \text{ Hz}$
- (5). $\frac{1}{5\pi} \text{ Hz}$

39. එකක පෘෂ්ඨික ශක්තිය E වන ද්‍රව බිංදු n සංඛ්‍යාවක් එකට එකතු වී එක් බිදුවක් සෑදීමේදී,

- A) ශක්තිය නිදහස් වේ.
- B) අවශෝෂණය කරන හෝ නිදහස් කරන ශක්තිය $E(n - n^2)$ වේ.
- C) සෑදුණු තනි බිංදුවේ උෂ්ණත්වය පහළ බැස ඇත.

මින් නිවැරදි වන්නේ,

- (1). A පමණි
- (2). B පමණි
- (3). A හා C වේ
- (4). A හා B වේ
- (5). A, B හා C වේ

40. හරස්කඩ වර්ගඵලය 5 mm^2 හා 25 cm^2 දිග වූ රබර් පටි දෙකක් යොදා ගනිමින් කැටපලයක් සාදා ඇත. එක් එක් රබර් පටිය 30 cm වන සේ ඇඳ කැටපලයක් මගින් 5 g ස්කන්ධය ඇති ගල් කැටයක් විදිනු ලැබේ. ගලේ ආරම්භක ප්‍රවේගය වනුයේ, (රබර් වල යං මාපාංකය $- 2 \times 10^{11} \text{ Nm}^{-2}$)

- (1). $1 \times 10^3 \text{ ms}^{-1}$
- (2). $1.4 \times 10^3 \text{ ms}^{-1}$
- (3). $2 \times 10^3 \text{ ms}^{-1}$
- (4). $1.4 \times 10^2 \text{ ms}^{-1}$
- (5). $1 \times 10^2 \text{ ms}^{-1}$

41. සහන්වය d වූ ඉහ වස්තුවක් ආසන්නයෙන් වන්දිකාවක් ගමන් කරයි. එහි ආවර්ත කාලය වනුයේ,

- (1). $\left(\frac{3\pi}{dG}\right)$
- (2). $\sqrt{\frac{3\pi}{dG}}$
- (3). $2\sqrt{\frac{3\pi}{dG}}$
- (4). $\sqrt{\frac{dG}{3\pi}}$
- (5). $\left(\frac{3\pi}{dG}\right)^{3/2}$

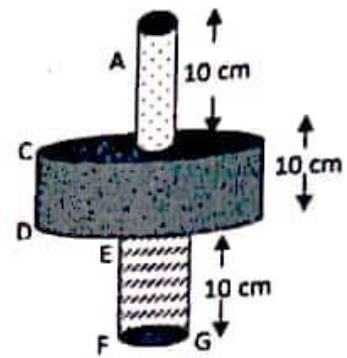
42. එකිනෙකට අපරිමිත පරතරයකින් යුතුව ස්කන්ධය m හා $4m$ වන වස්තු දෙකක් නිසලව ඇත. අන්යෝන්‍ය ගුරුත්වාකර්ෂණ බල යටතේ මෙම වස්තු දෙක එකිනෙකට වලනය වීමේදී ඒවා අතර පරතරය d වන අවස්ථාවේ

- A) එක් වස්තුවකට සාපේක්ෂව අනෙක් වස්තුවේ ප්‍රවේගය ශුන්‍ය වේ.
- B) එක් එක් වස්තුවේ චාලක ශක්තිය $\frac{4Gm^2}{d}$ වේ.
- C) වස්තු දෙකේ මුළු ශක්තිය ශුන්‍ය වේ.
- D) වස්තු දෙකේ ප්‍රවේගයන්ගේ විශාලත්වයේ එකතුව $\sqrt{\frac{10Gm}{r}}$ වේ.

මින් සත්‍ය වනුයේ,

- (1). A හා B
- (2). B හා C
- (3). A හා D
- (4). B හා D
- (5). B, C හා D

43. රූපයේ පරිදි AB, CD හා EF නළ කොටස් එකිනෙක සම්බන්ධ කර සෑදූ බඳුනක එක් එක් කොටසේ තරස්කඩ අරයයන් පිළිවෙලින් 10 cm, 60 cm හා 20 cm වේ. එම නළ කොටස් තුළ පවතින ද්‍රවවල සාන්ද්‍රයන් පිළිවෙලින් 800 kgm^{-3} , 1000 kgm^{-3} , 1200 kgm^{-3} බැගින් වේ. FG පතුල මත ද්‍රව කඳ මගින් ඇතිකරන බලය වන්නේ, ($\pi = 3$)

- (1). 360 N (2). 432 N (3). 1080 N (4). 2060 N (5). 3690 N

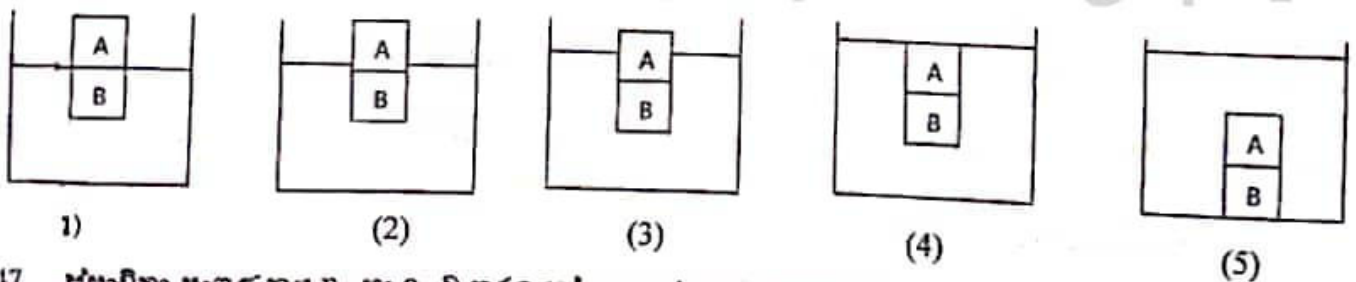
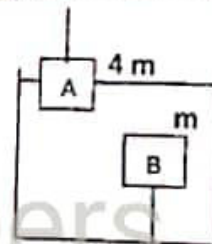
44. නාභිදුර 2 cm, 5 cm හා 10 cm වූ උත්තල කාච අතුරින් සුදුසු උත්තල කාච දෙකක් භාවිතා කර සාදන ලද සංයුක්ත අන්වීක්ෂයකට 4 cm දුරින් වස්තුවක් තබා ඇතිවිට අන්වීක්ෂයේ කෝණික විශාලතාව වන්නේ, (විශද දෘෂ්ටියේ අවම දුර = 25 cm)

- (1). 5 (2). 6 (3). 10 (4). 18 (5). 25

45. p හා Q යනු වානේ කම්බි දෙකකි. p හි විශ්කම්භය හා දිග Q මෙන් පිළිවෙලින් දෙගුණයක් හා තෙගුණයක් වේ. කම්බි දෙකටම සමාන ආතනය බල යෙදූ විට p හා Q කම්බි දෙකේ ප්‍රත්‍යාස්ථ විභව ශක්ති අතර අනුපාතය වනුයේ,

- (1) 1:1 (2). 4:3 (3). 1:2 (4). 3:4 (5). 2:1

46. ස්කන්ධයන් පිළිවෙලින් 4 m හා m වන පරිමා සමාන ලෝහ හා ලී කුට්ටි දෙකක් ද්‍රවයක් තුළ රූපයේ පරිදි රඳවා ඇත. A හි අර්ධයක් ද්‍රවය තුළ ගිලී පවතින අතර B සම්බන්ධ කර ඇති තන්තුවේ ආතතිය A සම්බන්ධ කර ඇති තන්තුවේ ආතතිය මෙන් දෙගුණයකි. එම කුට්ටි තන්තුවලින් මුදා B මත A තබා ද්‍රවය මත රැඳවූ විට ඒවායේ පිහිටීම වඩාත් හොඳින් නිරූපණය වන්නේ,

17. ස්ප්‍රාවීතා සංගුණකය η_1 හා ρ_1 වූ තරලයක් තුළ අරය r වූ ගෝලයක් පහළට වැටෙන විට u ආන්ත ප්‍ර වේගයක් ලබා ගනී. එම ගෝලයම ද්‍රවස්ප්‍රාවීතා සංගුණකය η_2 හා සාන්ද්‍රය ρ_2 වූ තරලයක් තුළ ඉහල නැංවීමේදී ද u ආන්ත වේගයක් ලබා ගනී. තරල දෙකේ සාන්ද්‍ර අතර වෙනස ($\rho_1 - \rho_2$) හි අගය සමානුපාතික වනුයේ,

1. $(\frac{\eta_1 + \eta_2}{r^2})u$ 2. $(\frac{\eta_2 - \eta_1}{u})r^2$ 3. $(\frac{\eta_2 + \eta_1}{r^3})u$
 4. $(\frac{\eta_2 - \eta_1}{r^3})u$ 5. $(\frac{\eta_2 - \eta_1}{r^2})u$

48. සැහැල්ලු සර්වසම දෘඪ තුනකින් m ස්කන්ධයක් එල්ලා ඇති අයුරු රූපයේ දැක්වේ. m ස්කන්ධය ස්වල්පයක් පහළට ඇද මුදාහැරිය විට එය සරල අනුවර්තී චලිතයේ යෙදේ. දෘඪ නියතය K නම් මීට අදාළ ආවර්ත කාලය වනුයේ,

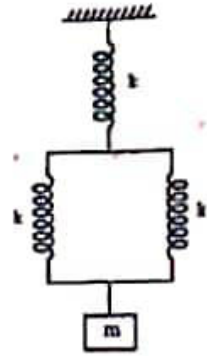
1. $2\pi \sqrt{\frac{m}{2K}}$

2. $2\pi \sqrt{\frac{3m}{2K}}$

3. $2\pi \sqrt{\frac{m}{3K}}$

4. $2\pi \sqrt{\frac{3m}{K}}$

5. $2\pi \sqrt{\frac{2m}{3K}}$

49. අභ්‍යන්තර අරය R වන කුහර සිලින්ඩරයක් තුළ අරය r වන හා දිග l වන සහ සිලින්ඩරයක් සමාන්තරව ඇති අතර සිලින්ඩර අතර දුස්ස්‍රාවීතා සංගුණකය η වන තෙලක් යොදා ඇත. සහ සිලින්ඩරයේ ω කෝණික ප්‍රවේගයෙන් භ්‍රමණය කිරීමට අවශ්‍ය ක්ෂමතාව කුමක්වේද?

(1). $\frac{2\pi r l \omega^2 \eta}{R+r}$

(2). $\frac{2\pi r^2 l \omega^2 \eta}{R-r}$

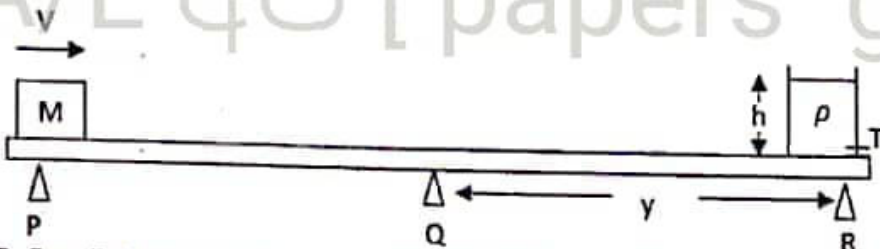
(3). $\frac{2\pi r^2 l \eta^2 \omega^2}{R-r}$

(4). $\frac{2\pi r l \eta \omega}{R-r}$

(5). $\frac{2\pi r l \omega \eta^2}{R-r}$

22 A/L අපි [papers grp]

50.

රූපයේ පරිදි P, Q හා R මත වූ සුමට සැහැල්ලු ලාල්ලක් මත ස්කන්ධය M වූ ලෝහ කුට්ටියක් හා සනත්වය ρ වූ ද්‍රවයකින් h උසක් පිරී ඇති බඳුනක් පවතී. බඳුන පතුලේ වූ හරස්කඩ වර්ගඵලය A වූ කුඩා සිදුරකින් ජලය පිටවන පරිදි එහි පහළ වූ කරාමය (T) විවෘත කළ හැක.

ආරම්භයේදී P හා R මගින් වූ ප්‍රතික්‍රියා ඉතා වන පරිදි පද්ධතිය Q පිහි දාරය මත සමතුලිතව පවතී. සිසුවෙක් $t = 0$ දී බඳුනේ කරාමය විවෘත කරනවාත් සමගම M ස්කන්ධයට V ප්‍රවේගයක් සිරුවෙන් දකුණු දිශාවට ලබා දේ. P හා R මගින් ඇතිකරන ප්‍රතික්‍රියා පිළිබඳව පහත ප්‍රකාශවලින් නිවැරදි ප්‍රකාශය වන්නේ,

- (1). $V = \frac{Apy\sqrt{2gh}}{M}$ නම් කාලය සමග P හා R හි ප්‍රතික්‍රියා ඉතා ලෙසම පවතී.
- (2). $V < \frac{Apy\sqrt{2gh}}{M}$ නම් කාලය සමග P හි ප්‍රතික්‍රියාවක් ඇතිවී ක්‍රමයෙන් වැඩිවී අඩුවී ඉතා වී R හි ප්‍රතික්‍රියාවක් ඇති වී ක්‍රමයෙන් වැඩිවේ.
- (3). $V > \frac{Apy\sqrt{2gh}}{M}$ නම් කාලය සමග P හි ප්‍රතික්‍රියාවක් ඇති වී ක්‍රමයෙන් වැඩිවේ.
- (4). $V = \frac{Apy 2\sqrt{2gh}}{M}$ නම් කාලය සමග P හි ප්‍රතික්‍රියාවක් ඇති වී ක්‍රමයෙන් වැඩිවී ඉතා වී R හි ප්‍රතික්‍රියාවක් ඇති වී ක්‍රමයෙන් වැඩි වේ.
- (5). $V = \frac{Apy 2\sqrt{2gh}}{M}$ නම් කාලය සමග R හි ප්‍රතික්‍රියාවක් ඇතිවී ක්‍රමයෙන් වැඩි වී ඉතා වී P හි ප්‍රතික්‍රියාවක් ඇති වී ක්‍රමයෙන් වැඩි වේ.

ක/ තැනිලා මධ්‍ය විද්‍යාලය - හොරණ
Taxila Central College - Horana

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය - 2023 - 13 ශ්‍රේණිය පළමු වාර පරීක්ෂණය
General Certificate of Education (Ad. Level) Examination ,Grade 13

$$g = 10 \text{ Nkg}^{-1}$$

B කොටස - රචනා

5.

a.

- i. ගුරුත්වාකර්ෂණ ක්ෂේත්‍ර තීව්‍රතාවය g වන ක්ෂේත්‍රයක තබන ලද ස්කන්ධය m වූ අංශුවක් ක්ෂේත්‍රයට එරෙහිව h උසක් වලනය කරවීමේදී එහි ගුරුත්වජ වීභව ශක්තියෙහි වෙනස කාර්යය ඇසුරින් ලබාගන්න.
- ii. නිශ්චලතාවයෙන් ගමන් අරඹා නියත ක්වරණයකින් t කාලයකට පසු v ප්‍රවේගයක් ලබාගන්නා ස්කන්ධය m වූ අංශුවක වාලක ශක්තිය $t = t$ හිදී $E_k = \frac{1}{2} m v^2$ බව වලික සමීකරණ භාවිතා කර පෙන්වන්න.

b. ඒකාකාර $V \text{ (m s}^{-1}\text{)}$ ප්‍රවේගයකින් සෘජු තිරස් මාර්ගයක් ඔස්සේ ගමන් ගන්නා රථයක වලිකයට එරෙහි බලය මැඩපැවැත්වීම සඳහා අවශ්‍ය වන රථය සඵල ජවය $P(W)$ පහත ප්‍රකාශනය මගින් ලබා දේ.

$$P = CV + KV^3 \text{ මෙහි } C \text{ හා } K \text{ යනු නියත වේ.}$$

- i. ඉහත සමීකරණයට අනුව සෛද්ධාන්තිකව රථයේ ප්‍රවේගය ඉතා ඉහළ අගයක් දක්වා ඉහළ නැංවිය හැකි වුවද ප්‍රායෝගිකව මෙය එසේ නොවේ. පහදන්න.
- ii. C හා K හි ඒකක මූලික SI ඒකක ඇසුරින් ප්‍රකාශ කරන්න.
- iii. සලකනු ලබන මෝටර් රථයක් සඳහා අදාළ ඒකක වලින් C හා K හි අගයන් පිළිවෙලින් 300 හා 0.8 වේ. ස්කන්ධය 800 kg වන මෙම රථය සෘජු තිරස් මාර්ගයේ 25 m s^{-1} නියත ප්‍රවේගයකින් වලනය කරවීම සඳහා අවශ්‍ය වන ජවය ගණනය කරන්න.
- iv. ඉහත මෝටර් රථයේ වලිකයට ප්‍රතිරෝධී බලය ගණනය කරන්න.
- v. මාර්ගය හා රථය අතර ගර්භ සර්ෂණ සංගුණකය කුමක්ද?
- vi. මෙම මෝටර් රථයේ ප්‍රකර්ෂණ බලය කොපමණද? මෙහිදී ඔබ සිදුකරන උපකල්පන මොනවාද?
- vii. මෙම මෝටර් රථය මිනිත්තු පහක කාලයක් වලනය වීමේදී ප්‍රතිරෝධී බලයට එරෙහිව කරන ලද මුළු කාර්යය ප්‍රමාණය කොපමණද?
- viii. රථයේ වාලක ශක්තිය ගණනය කරන්න.
- ix. මෝටර් රථයේ වේගය අඩුකරන විට එහි වාලක ශක්තිය ගබඩා කර නැවත වේගය වැඩිකරන විට එම ශක්තිය භාවිත කිරීමට හැකිවන පරිදි යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීමට යෝජනා වේ. ඔබගේ ඉහත b (vii) හා b(viii) කොටස්වල පිළිතුරු ඇසුරින් මෙම ක්‍රමය සාර්ථක වේද නොවේද යන්න පුරෝකථනය කරන්න.

c. ඉහත රථය සෘජු තිරස් මාර්ගය ඔස්සේ $1.2 \times 10^3 \text{ m}$ දුරක් ගමන් කළ විට ආනත මාර්ගයක් පාමුලට පැමිණේ. ආනතිය $2:1$ වන මෙම ආනත මාර්ගයේ 15 km ගමන් කිරීම සඳහා රථය 2 m s^{-2} ක්වරණයකින් යුතුව ඉහළට ගමන් අරඹයි.

- i. මෙම ආනත මාර්ගය හා රථය අතර ගර්භ සර්ෂණ සංගුණකය ඉහත b(v) හිදී ගණනය කළ අගයෙන් හරි අඩක් වෙනම් රථයේ ප්‍රකර්ෂණ බලයෙහි වැඩිවීම කොපමණ වේද?
- ii. ආනත මාර්ගය ඔස්සේ 15 km දුරක් ගමන් කිරීම සඳහා රථය මගින් කරනු ලබන කාර්යය ප්‍රමාණය කොපමණද?
- iii. රථය 15 km යාම සඳහා ඉන්ධන ලීටර 1 ක් පරිභෝජනය කරන අතර ඉන්ධන ලීටර එකක් දහනය මගින් $1.12 \times 10^8 \text{ J}$ ශක්තියක් ලබා දේ.
 1. රථයේ එංජිමෙහි කාර්යක්ෂමතාවය ගණනය කරන්න.
 2. මුළු ගමන සඳහා රථය පරිභෝජනය කරන ඉන්ධන ප්‍රමාණය කොපමණද?

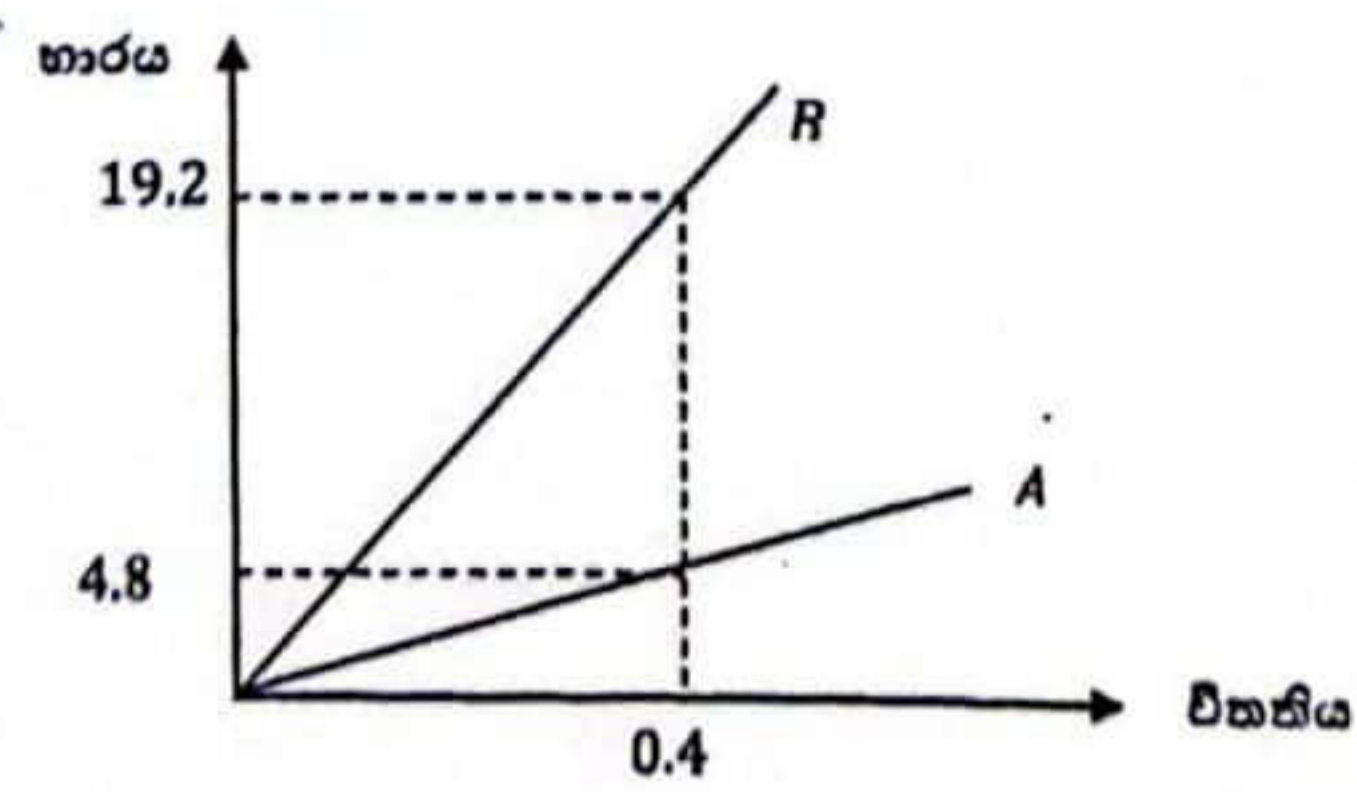
6.

- a. පෘථිවියේ ජ්වත්තය M අරය R හා සාර්වත්‍ර ගුණිතය G ලෙස සලකා පෘථිවි පෘෂ්ඨයේ සිට h උසකින් පිහිටි P ලක්ෂ්‍යයක ගුණිතය μ වන විට සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.
- b. ජ්වත්තය m වන වස්තුවක් පෘථිවි පෘෂ්ඨය මත හා ඉහත h උසින් පිහිටි ස්ථාන වල වෙන වෙනම තබා ඇත්නම් එම ස්ථාන වලදී ගුණිතය μ වන විට ගන්තිය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.
- c. එම m ජ්වත්තය පෘථිවි පෘෂ්ඨයේ සිට h උස ලක්ෂ්‍යය වෙත හෙත යාමට අවශ්‍ය අවම ගන්තිය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ඉහත සංකේත ඇසුරින් ලබා ගන්න.
- d. $R \gg h$ සඳහා එම ගන්තිය mgh බව අපේක්ෂා කිරීම.
- e. P ලක්ෂ්‍යයේ සිට සිරස්ව ඉහත m ජ්වත්තය V_1 ප්‍රවේගයෙන් ඉහළට ප්‍රක්ෂේපණය කළේය.
 - i. එම ලක්ෂ්‍යයේදී සම්පූර්ණ යාන්ත්‍රික ගන්තිය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලියන්න.
 - ii. එය මෙහි කරන උපරිම උස පෘථිවි පෘෂ්ඨයේ සිට h_0 නම් h_0 සඳහා ප්‍රකාශනයක් ඉහත සංකේත භාවිතයෙන් ලබා ගන්න.
 - iii. ඉහත P ලක්ෂ්‍යයේදී එම ජ්වත්තයට තිබිය යුතු වියෝග ප්‍රවේග V_E සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලබා ගන්න.
- f. ඉහත සඳහන් කළ ජ්වත්තය පෘථිවි පෘෂ්ඨයේ සිට h උසකින් පිහිටි කක්ෂයක, එම m ජ්වත්තය වෘත්තාකාරව මෙහි කරයි නම් කක්ෂයේදී එහි ප්‍රවේගය V_2 සඳහා ප්‍රකාශනයක් V_E ඇසුරින් ලබාගන්න.
- g. පෘථිවි පෘෂ්ඨයේ සිට වස්තුවක් ප්‍රක්ෂේපණය කරනු ලබන්නේ පෘථිවි ක්ෂේත්‍රයේ ඉවත් යන පරිදිය. ඒ සඳහා ප්‍රක්ෂේපණය කළ යුතු අවම වේගය V'_E සඳහා අගය ලබා ගන්න. (පෘථිවියේ අරය 6400 km)

- h. වායු අණුවක ජ්වත්තය m නම් බෝල්ට්ස්මාන් නියතය K නම් වායු අණු අහඹු ලෙස චලනය වන වේගය $V = \sqrt{\frac{3KT}{m}}$ ලෙස ලියයි. T යනු පෘථිවියේ මධ්‍යයනය උෂ්ණත්වය වේ.
 - i. H_2 සඳහා ඉහත V ගණනය කරන්න. ($K = 1.4 \times 10^{-23} J K^{-1}$, $m = 3 \times 10^{-27} kg$, $T = 280 K$ වේ.)
 - ii. වායුගෝලයේ වායුවක් පවත්වා ගැනීමට නම් $V < (\frac{V_E}{6})$ විය යුතු නම් H_2 වායුව වායුගෝලයේ පවතීද නොපවතීද යන්න පහදන්න.

7.

- a. එකම වර්ගයේ A හා B කම්බි දෙකක් සඳහා භාරය- විතතිය ප්‍රස්ථාරය පහත දැක්වේ. A හි විෂ්කම්භය 0.4mm වන අතර නොඇදී දිග 2.0m වේ.

- i. A හි යංගාපාංකය ගණනය කරන්න.
- ii. B හි නොඇදී දිග 2.0m නම් B හි විෂ්කම්භය ගණනය කරන්න.

- iii. දෙනලද භාරයක් සඳහා B හි ගබඩා වන ශක්තිය A හි ගබඩා වන ශක්තිය මෙන් නොපමණ වාරයක්ද?
- iv. A හි ද්‍රව්‍යයේ හේදක ප්‍රත්‍යස්ථ බලය $5 \times 10^8 \text{ Nm}^{-2}$ නම් A කම්බිය නොකැඩෙන පරිදි යෙදිය හැකි උපරිම භාරය කොපමණද?
- v. A හා B කම්බි දෙක ශ්‍රේණිගතව සම්බන්ධ කර මුළු විතනිය 0.01 m වන පරිදි අදින ලද නම්,
 - I. A හා B හි විතනි සොයන්න.
 - II. කම්බියට යෙදූ ආතති බලය සොයන්න.

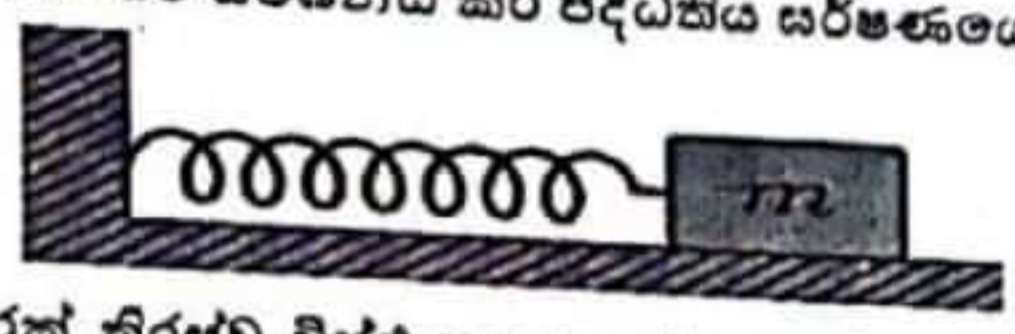
b. පෘෂ්ඨික ආතති බලය අර්ථ දක්වන්න.
 අරය අසමාන r_1 හා r_2 වන U නලයක ($r_1 > r_2$) බාහු සිරස් පිහිටන පරිදි තබා අඩක් පමණ පිරියන පරිදි ස්බන්ධ වී ද්‍රවණයක් දමනු ලැබේ. බාහු දෙකේ සබන් ද්‍රවණ මට්ටම් දෙක අතර උසෙහි වෙනස සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලබා ගන්න. (සබන් පෘෂ්ඨික ආතතිය T හා ඝනත්වය ρ ස්පර්ෂ කෝණය θ ඉතා ඉහළ ලෙස ද ගන්න.)
 දැන් විශාල බාහුව කෙළවර අරය R වන සබන් බුබුලක් සාදන ලදී. එම බාහුවල ද්‍රව කඳන් අතර වෙනස සොයන්න. අරය R වන සබන් බුබුලෙහි ගබඩාවන පෘෂ්ඨික ශක්තිය සොයන්න.

❖ A කොටසට හෝ B කොටසට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

8. A

22. A/L අපි [papers grp]

- a.
 - i. සරල අනුවර්තී වලිතය ඇසුරින් දෝලිත වලිතය හඳුන්වන්න.
 - ii. දුනු නියතය K වන සැහැල්ලු හෙලික්සිය දුන්නක කෙළවරට ස්කන්ධය m වන වස්තුවක් ඇඳා අනෙක් කෙළවර අවල ලක්ෂ්‍යයකට සම්බන්ධ කර පද්ධතිය සර්ෂණයෙන් තොර සුමට පෘෂ්ඨයක් මත තබා ඇත.

- ස්කන්ධය කුඩා x දුරක් තිරස්ව විස්ථාපනය කර අතහැරිය විට එය සරල අනුවර්තීය වලිතයක යෙදෙන බව පෙන්වන්න.
- iii. මෙම සරල අනුවර්තී වලිතයේ දෝලන කාලය සඳහා ප්‍රකාශනයක් ලබා ගන්න. දුන්නේ දුනු නියතය 1000 N m^{-1} සහ දුන්නට ඇඳා ඇති ඇති ස්කන්ධය 100 g නම් ආවර්ථ කාලය ගණනය කරන්න.
- iv. මෙම සරල අනුවර්තී වලිතයේ විස්ථාරය 20 cm නම් ස්කන්ධය ලබා ගන්නා උපරිම ප්‍රවේගයක්, උපරිම ත්වරණයක්, මුළු ශක්තියක් ගණනය කරන්න. ($\pi = 3$)

- b. ඉහත (a) කොටසෙහි සඳහන් m ස්කන්ධය ඉවත්කොට ධ්වනි ප්‍රභවයකින් හා අනාවරකයකින් සමන්විත A සංයුක්ත වස්තුවක් දුන්නට සම්බන්ධ කර ඇත. A හි ස්කන්ධය 100 g වේ. ප්‍රභවයෙන් නිකුත්කරන ධ්වනියේ සංඛ්‍යාතය 3200 Hz වන අතර වාතය තුළින් ධ්වනි තරංග ප්‍රවේගය 340 m s^{-1} වේ.
 - i. සරල අනුවර්තී වලිතයේ යෙදෙන A ඉදිරියේ නිශ්චල නිරීක්ෂකයෙකු සිටී. මොහු ශ්‍රවණය කරන උපරිම සංඛ්‍යාතය කොපමණද?
 - ii. නිරීක්ෂකයා ශ්‍රවණය කරන අවම සංඛ්‍යාතය කොපමණද?
 - iii. මෙම A වස්තුව දෝලන කේන්ද්‍රයේ සිට අඩක විස්ථාපනයක් සිදුකර ඇති අවස්ථාවලදී නිරීක්ෂකයා ශ්‍රවණය කරන උපරිම හා අවම සංඛ්‍යාත ගණනය කරන්න.
 - iv. අවල නිරීක්ෂකයා ශ්‍රවණය කරන සංඛ්‍යාතය කාලය සමග විචලනය වන අයුරු එක් ආවර්ථයක් සඳහා ප්‍රස්තාරගත කරන්න. කාලය $t = 0 \text{ s}$ දී A දෝලන කේන්ද්‍රයේ පවතින බව සලකන්න. සංඛ්‍යාත අගයන් ප්‍රස්තාරයේ ලකුණු කරන්න.
 - v. ප්‍රභවයේ සත්‍ය සංඛ්‍යාතයෙන් අඩක් වූ සංඛ්‍යාතයක් ශ්‍රවණය කිරීම සඳහා නිරීක්ෂකයා චලනය විය යුතු අවම වේගය ගණනය කරන්න.
 - vi. එම මොහොතේදී A මගින් අනාවරණය කරන, නිරීක්ෂකයාගෙන් පරාවර්තනය වන තරංග සංඛ්‍යාතයක්, පරාවර්තිත තරංග සංඛ්‍යාතය හා සත්‍ය සංඛ්‍යාතය නිසා හට ගන්නා තුගැසුම් සංඛ්‍යාතයක් ගණනය කරන්න.

c.

- i. ධ්වනි තීව්‍රතාව I , ප්‍රභවයේ සිට මනිනු ලබන දුර r සමඟ විචලනය වන අයුරු ප්‍රස්ථාරගත කරන්න.
- ii. ධ්වනි ප්‍රභවයක් මගින් $1.5 \times 10^3 \text{ J}$ ශක්තියක් 4π කාලයකදී මුදා හරී. (ඉවතා දේශලීය තීව්‍රතාව = $1 \times 10^{-12} \text{ W m}^{-2}$, වේදනා දේශලීය තීව්‍රතාව 1 W m^{-2})
 - I. ප්‍රභවයේ සිට 20m දුරකින් ඇති ලක්ෂ්‍ය සිටින නිරීක්ෂකයෙකු ඉවතා කරන ධ්වනියේ තීව්‍රතාව කොපමණද?
 - II. එම තීව්‍රතාවයට අදාළ තීව්‍රතා මට්ටම ගණනය කරන්න.
 - III. මෙම ධ්වනි ශක්තිය හේතුකොටගෙන නිරීක්ෂකයාගේ කනේ වේදනාවක් ඇතිවන පරිදි තව කොපමණ දුරක් නිරීක්ෂකයාට ප්‍රභවය දෙසට ළඟාවිය හැකිද?
- iii. මිනිස් කනෙහි අභ්‍යන්තර කොටස කෙරවරක් විවෘත සිලින්ඩරාකාර සිදුරක් ලෙස සැලකිය හැකිය. ඉහත ප්‍රභවය සංඛ්‍යාතය 3400Hz වන හඩක් නිකුත්කරන විට නිරීක්ෂකයා එය උපරිම තීව්‍රතාවයකින් ඉවතා කටයුතු වන මිනිස් කනෙහි සිලින්ඩරාකාර කොටසෙහි දිග ගණනය කරන්න.

B
a

- i. තානිදුර 15cm වන A නම් කාචයක් ඉදිරියේ P වස්තුවක් තැබූ විට වස්තුව මෙන් දෙගුණයක් විශාල වස්තුවක් ප්‍රතිබිම්බයක් S තිරයක් මත ලැබේ.
 - I. A කාචයේ වර්ගය කුමක්ද?
 - II. වස්තුවේ කොපමණද?
 - III. මෙහිදී ඔබ භාවිත කළ ලකුණු සම්මුතිය ප්‍රකාශ කරන්න.
- ii. තවත් Q නම් වස්තුවක් A කාචය ඉදිරියේ P වස්තුව ඇති පැත්තට ප්‍රතිවිරුද්ධ පැත්තේ, P හා Q අතර පරතරය 32cm වන පරිදි තබන ලදී. A කාචයේ පිහිටීම මඳක් වෙනස් කළ විට P හා Q වස්තු දෙකෙහිම ප්‍රතිබිම්බ එකම ලක්ෂ්‍යයක සැදෙන අතර P හි ප්‍රතිබිම්බය තවමත් තාක්වික වේ.
 - I. P හා Q වස්තු සඳහා වස්තු දුර ගණනය කරන්න.
 - II. A කාචය චලනය කළ යුතු දිශාව සහ දුර ප්‍රමාණය සටහන් කරන්න.
 - III. ප්‍රතිබිම්බවල පිහිටීම සොයා එක් එක් ප්‍රතිබිම්බයේ රේඛීය විශාලනය ගණනය කරන්න.
- iii. Q වස්තුව තානිදුර 12cm වන B නම් අවතල කාචයක් මගින් ප්‍රතිස්ථාපනය කෙරේ.
 - I. P හි අවසාන ප්‍රතිබිම්බයට A සිට දුර සොයන්න.
 - II. B කාචය A කාචය සම්පයට ගෙන A හා B ස්පර්ශ කර කාච සංයුක්තයක් සැකසූ විට P වස්තුවේ අවසාන ප්‍රතිබිම්බයේ පිහිටීම සොයන්න.
 - III. ඉහත (iv) I හා (iv) II හි ගණනය කළ ප්‍රතිබිම්බ දුර සමාන වේද නොවේද? ඔබේ පිළිතුර පැහැදිලි කරන්න.

- b. මිනිසෙකු A කාචය භාවිත කර ඔහු පෙළෙමින් සිටි දෘෂ්ඨි දෝෂය සඳහා පිළියම් සිදුකරන ලදී.
 - i. ඔහු පෙළෙමින් සිටි දෘෂ්ඨි දෝෂය කුමක්ද?
 - ii. එම දෘෂ්ඨි දෝෂයෙන් පෙළෙන මිනිසාගේ ඇස මත කිරණ පතිත වන අයුරු සහ එම කිරණ වර්තනය වන අයුරු කිරණ සටහනක් මගින් ඉදිරිපත් කරන්න.
 - iii. A කාචය භාවිත කර දෝෂය සඳහා පිළියම් කළ පසු ඇස මත කිරණ පතිත වන අයුරු සහ එම කිරණ වර්තනය වන අයුරු ඇඳ දක්වන්න.
 - iv. විෂද දෘෂ්ඨියේ අවම දුර 25cm නම් මෙම පුද්ගලයාගේ අවදුර ලක්ෂ්‍යයට දුර සොයන්න.
 - v. මෙම පුද්ගලයාගේ අක්ෂි ගෝලයේ විශ්කම්භය 2.5cm වේ. ඔහු අවදුර ලක්ෂ්‍යයේ ඇති වස්තුවක් නිරීක්ෂණය කරන මොහොතේ අක්ෂි කාචයේ බලය ගණනය කරන්න. (මිනිසා පළඳින A කාචය හා අක්ෂි කාචය එකිනෙකට ඉතා ආසන්නව ඇති බව උපකල්පනය කරන්න.)

